

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЛИТВИНОВСЬКА ПОЛІНА СЕРГІЇВНА

УДК 334.752:334.012.32/33:330.332(043.5)

**УПРАВЛІНСЬКІ ЗАСАДИ
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

25.00.02 – механізми державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

Запоріжжя – 2021

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Класичному приватному університеті, м. Запоріжжя.

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор
ПОКАТАЄВ Павло Сергійович,
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя,
перший проректор.

Офіційні опоненти: доктор наук з державного управління, професор
ЛАТИНІН Микола Анатолійович,
Харківський регіональний інститут
державного управління
Національної академії державного управління
при Президентові України,
завідувач кафедри економічної політики
та менеджменту;

кандидат наук з державного управління
ВИНОГРАДОВА Олена Петрівна,
Головне управління ДПС у Київській області,
начальник.

Захист дисертації відбудеться «22» квітня 2021 р. о 9⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 17.127.04 в Класичному приватному університеті за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б, ауд. 124.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Класичного приватного університету за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б, ауд. 114.

Автореферат розісланий «22» березня 2021 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

К. О. Набока

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. У сучасних умовах ринкової економіки з урахуванням впливу глобалізації та світових трансформаційних чинників актуалізується необхідність пошуку нових механізмів сталого розвитку України. Ефективним інструментом реалізації важливих проєктів загальнодержавного та регіонального значення наразі є державно-приватне партнерство, що дає змогу підвищувати оперативність розв'язання актуальних проблем завдяки інвестиціям бізнесу, використовувати інноваційні технології взаємодії з приватним сектором щодо інвестування з метою вивільнення бюджетних коштів і спрямування їх на розв'язання стратегічних завдань економічного розвитку. Соціально-економічні реалії зумовлюють потребу в модернізованій моделі державного управління з акцентом на залученні бізнесових структур до вирішення різноманітних суспільно значущих проблем, зокрема розвитку територіальних громад.

Зростання вимог до ефективності реалізації управлінських функцій держави, у тому числі безпекових, щодо забезпечення прав особистості на охорону здоров'я, освіти, а також надання публічних послуг, будівництва й обслуговування інфраструктури тощо зумовлює збільшення навантаження на державний бюджет. Тому необхідні нові підходи до розроблення методології управлінської діяльності й пошуку оптимальних рішень щодо державного регулювання соціально-економічної сфери. Державно-приватне партнерство означає спрямування стратегічного вектора на співпрацю та зближення влади й бізнесу з метою надання широкого спектра суспільних послуг. Державно-приватне партнерство є альтернативою приватизаційним заходам і має на меті досягнення більш оптимального використання державних коштів шляхом підвищення ефективності управління.

Однією з визначальних ознак державно-приватного партнерства є внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства з джерел, не заборонених законодавством, що закріплено Законами України «Про державно-приватне партнерство», «Про інвестиційну діяльність» тощо. Шляхом співпраці держави та бізнесу виявляється управлінський потенціал і технологічний рівень приватного сектору, який може бути використано на засадах партнерства з державою, завдяки чому підвищується рівень надання суспільних послуг громадянам.

Окремі аспекти проблеми регулювання державно-приватного партнерства відображено в працях І. Брайловського, В. Огаренка (зміст державно-приватних партнерств), В. Круглова, М. Латиніна (механізми державного регулювання розвитку державно-приватного партнерства в Україні, територіальний маркетинг як інструмент розвитку державно-приватного партнерства; ризики проєктів державно-приватного партнерства), О. Виноградової, П. Покатаєва, Ф. Узунова (перспективи впровадження зарубіжного досвіду регулювання державно-приватного партнерства в Україні) та ін.

Загалом науковцями розкрито широке коло питань щодо державно-приватного партнерства: проблеми правового регулювання договірних відносин державно-приватного партнерства (О. Вінник, О. Сиротюк та ін.); державно-приватне партнерство в контексті інвестиційної діяльності в Україні (О. Озерчук, О. Петрухіна, М. Циганкова та ін.) та регулювання соціально-економічного

розвитку держави (Ю. Вдовенко, Н. Діденко, Т. Єфименко К. Павлюк, О. Сідуняк та ін.); застосування механізмів державно-приватного партнерства у сфері енергетичної безпеки (Б. Дем'янчук, В. Косарев, А. Мерзляк, О. Стоян та ін.); перспективи дорожнього будівництва із застосуванням механізмів державно-приватного партнерства (В. Демішкан та ін.); інституційні аспекти впровадження державно-приватного партнерства на ринках небанківських фінансових послуг України (Р. Бачо та ін.); державно-приватне партнерство в інфраструктурі (Дж. Делмон та ін.); застосування технологій державно-приватного партнерства в управлінні інноваційними проєктами (О. Дегтяр А. Казанцев, Д. Рубвальтер та ін.); використання державно-приватного партнерства в регіонах (А. Заскалкін, С. Пакулін, А. Пакуліна, П. Шилепницький та ін.) тощо. Проте, посилення ролі держави в господарських системах вимагає більш ґрунтовного опрацювання наукових основ державно-приватного партнерства, зокрема у сфері інвестиційної діяльності. Це зумовило вибір теми дисертації, її мету й завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи Класичного приватного університету «Теоретико-методологічні та філософсько-історичні основи розвитку й перспективи реформування державного управління в Україні» (номер державної реєстрації 0113U000589), де здобувачкою визначено вплив державно-приватного партнерства на забезпечення сталого розвитку України, науково обґрунтовано концептуальні засади регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні.

Мета й завдання дослідження. *Метою дослідження є науково-теоретичне обґрунтування управлінських механізмів регулювання державно-приватного партнерства у сфері інвестиційної діяльності України та розробка практичних рекомендацій щодо їхнього вдосконалення.*

Для досягнення зазначеної мети поставлено такі *завдання*:

- розкрити сутність понять «державно-приватне партнерство», «державне регулювання інвестиційної діяльності»;
- висвітлити зарубіжний досвід регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності й визначити перспективи його використання в Україні;
- окреслити нормативно-правові засади та принципи реалізації державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційної діяльності;
- охарактеризувати механізм державного управління інвестиційними проєктами в Україні та обґрунтувати пріоритетні напрями реалізації інвестиційних проєктів;
- розробити концепцію вдосконалення процесу регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні на національному та регіональному рівнях;
- визначити перспективи розвитку державно-приватного партнерства на регіональному рівні в контексті інвестиційно-інноваційної політики держави, запропонувати нові підходи до державного управління інвестиційними проєктами в Україні й обґрунтувати практичні рекомендації щодо його вдосконалення.

Об'єкт дослідження – державне регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності.

Предмет дослідження – теоретико-прикладні основи механізмів регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності України.

Методи дослідження. У процесі підготовки дисертації застосовано системний підхід, загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: *абстрактно-логічний* – для визначення сутності понять «державно-приватне партнерство», «механізми державно-приватного партнерства», «державне регулювання інвестиційної діяльності»; *аналізу та синтезу* – для виявлення зарубіжного досвіду регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності й визначення перспектив його використання в Україні, характеристики організаційного механізму державного управління інвестиційними проєктами в Україні; *систематизації* – під час висвітлення наукової дискусії щодо механізмів державного управління інвестиційними проєктами й методів забезпечення державно-приватного партнерства в Україні; *моделювання* – для розробки концептуальної схеми розвитку державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні; *узагальнення* – для формулювання висновків і пропозицій дослідження; *статистичного* – для визначення корисності й ризиків прийняття рішень у сфері державно-приватного партнерства.

Інформаційну основу дослідження становлять нормативно-правові акти; офіційні публікації міжнародних організацій; наукові праці українських та зарубіжних дослідників; інтернет-ресурси.

Наукова новизна одержаних результатів. Основні положення та результати дослідження, що мають елементи наукової новизни, полягають у такому:

вперше:

– запропоновано наукове обґрунтування концепції вдосконалення механізмів регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності України на національному та регіональному рівнях, основними ідеями якої є: підвищення рівня та якості життя громадян; сталий розвиток країни; надання пріоритетності інноваційним технологіям; використання перспективного зарубіжного досвіду регулювання ДПП; створення сприятливого інвестиційного режиму. Концепція спирається на чотири концепти: теоретико-методологічний, правовий, організаційний, методичний, – у межах яких визначено домінантні інституціонального забезпечення та пріоритетні напрями ДПП в інвестиційних проєктах, і передбачає створення координаційних регіональних центрів ДПП та регіональних координаційних рад з питань ДПП і врегулювання міжгалузевої взаємодії при реалізації цільових програм на засадах ДПП;

удосконалено:

– наукові підходи до державного управління інвестиційними проєктами в Україні та вдосконалення державно-приватного партнерства, які спираються на інноваційні технології, зокрема у сфері міжгалузевої співпраці; утилізації твердих побутових відходів; модернізації соціальної інфраструктури; упровадження антимонопольних заходів; забезпечення ресурсно-екологічної безпеки держави;

реалізації державно-приватного партнерства в сільській місцевості;

– методичні підходи до ідентифікації наслідків прийняття рішень у межах державно-приватного партнерства у сфері інвестиційної діяльності України та систематизації чинників гальмування розвитку державно-приватного партнерства (зокрема встановлено, що основними перешкодами на шляху залучення іноземних інвестицій у розвиток економіки України є недосконалість системи державного регулювання цього процесу; нестабільність політичної ситуації в країні; корупція; відсутність чіткої правової системи для залучення іноземних інвестицій у межах ДПП; нестабільність економічної та податкової політики; низький рівень доходів громадян; недостатньо розвинута інфраструктура бізнесу);

набули подальшого розвитку:

– понятійно-термінологічний апарат державного регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності України, а саме: розкриття сутності поняття «державно-приватне партнерство» як особливого механізму реалізації цільових програм, яка ідентифікується у вигляді юридично оформленого взаємовигідного конструктивного співробітництва держави та бізнесу на довгостроковій основі з метою реалізації суспільно значущих інвестиційних проєктів; поняття «державне регулювання інвестиційної діяльності» як комплексного конструкту функціональних компонентів, що забезпечують прогнозування, планування та програмування розвитку національної економіки й окремих її структурних елементів із залученням позабюджетних коштів українських і іноземних інвесторів; розробку й аналіз інвестиційних проєктів; державну експертизу державних, міждержавних і регіональних інвестиційних проєктів та програм.

– методичні рекомендації щодо застосування державно-приватного партнерства в процесі модернізації регіональної політики України та реалізації інвестиційних проєктів на регіональному рівні, які уточнюють порядок створення координаційних регіональних центрів ДПП і регіональних координаційних рад з питань ДПП; визначають способи виявлення наслідків прийняття рішень у сфері ДПП у регіоні; розкривають зміст організаційно-структурних механізмів управління реалізацією цільових програм на основі ДПП регіонального рівня;

– обґрунтування доцільності розроблення Національної програми стимулювання державно-приватного партнерства у сфері інвестиційної діяльності України, яка передбачала б залучення коштів міжнародних та українських інвесторів для розвитку науки й інноваційних управлінських технологій, упровадження їх у практику ДПП на загальнодержавному та регіональному рівнях (з акцентом на екологічну безпеку, підвищення якості виконання суспільно значущих проєктів, зниження рівня корумпованості, розвиток туризму, інфраструктури в сільській місцевості тощо).

Практичне значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні рекомендацій, спрямованих на вдосконалення управлінських механізмів реалізації державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні; розробленні пропозицій щодо перспективних напрямів розвитку державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності на регіональному рівні. Основні

положення, висновки та рекомендації дослідження, окремі позиції авторської концептуальної схеми вдосконалення механізмів регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні на національному та регіональному рівнях використано в діяльності Управління з питань соціально-економічного розвитку та бюджету Запорізької обласної ради, а саме: сформульовані висновки, пропозиції й рекомендації щодо перспектив впровадження та розвитку державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності – при розробці Стратегії регіонального розвитку Запорізької області (довідка про впровадження від 23.09.2020 № 2-24/131). Окремі концептуальні позиції щодо державно-приватного партнерства у структурі економіки міста з урахуванням особливостей формування світового і внутрішнього енергетичного ринку та державної політики в енергетичній галузі, пропозиції щодо заохочення процесу залучення інвестицій у підприємства без збільшення техногенного навантаження на довкілля та розвиток державно-приватного партнерства в контексті інвестиційних проєктів, спрямованих на виконання Стратегічного плану розвитку міста Енергодар до 2027 р. (зокрема, рекомендації щодо регулювання інвестицій в озеленення міста), – використано в процесі модернізації інвестиційної політики Енергодара (довідка про впровадження від 23.03.2020 № 01-01-29/1346).

Теоретичні розробки дисертації використовують у навчальному процесі Класичного приватного університету при викладанні дисциплін «Державне управління», «Державне та регіональне управління» (довідка від 28.11.2020 № 88).

Особистий внесок здобувача. Дисертація виконана здобувачкою самостійно. Висновки й результати, у тому числі ті, що характеризують наукову новизну, отримані та сформульовані авторкою самостійно. Внесок дослідниці в праці у співавторстві конкретизовано в списку публікацій за темою дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення, висновки й рекомендації, розроблені в процесі дослідження, оприлюднено на конференціях:

– *всеукраїнських*: «Державна політика щодо місцевого самоврядування: стан, проблеми та перспективи» (м. Херсон, 2010 р.); «Актуальні проблеми та перспективи адміністративної реформи» (м. Херсон, 2011 р.); «Сучасна регіональна політика: освіта, наука, практика» (м. Одеса, 2011 р.); «Актуальні проблеми та перспективи розвитку публічного управління» (м. Одеса, 2013 р.);

– *міжнародних*: «Державне і муніципальне управління: теорія, методологія, практика» (м. Запоріжжя, 2020 р.); «Наука і вища освіта» (м. Запоріжжя, 2020 р.).

Публікації. За темою дисертаційної роботи опубліковано 13 наукових праць, із них: 1 – розділ у колективній монографії, 5 – статті в наукових фахових виданнях України, 1 – стаття в міжнародному виданні; 6 – матеріали конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 224 сторінки. Робота містить 8 таблиць та 15 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано вибір теми дослідження; визначено мету й завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження; сформульовано наукову новизну та практичне значення одержаних результатів; вказано відомості щодо апробації та публікацій.

У **першому розділі** – *«Розвиток державно-приватного партнерства як об'єкт державного регулювання»* – розкрито сутність поняття «державно-приватне партнерство»; висвітлено зарубіжний досвід регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності й визначено перспективи його використання в Україні; окреслено нормативно-правові засади та принципи реалізації державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційної діяльності.

У науковій літературі під поняттям «державно-приватне партнерство» розуміють, з одного боку, систему відносин держави й бізнесу, що широко використовують як інструмент економічного й соціального розвитку на міжнародних, національних, регіональних, місцевих рівнях; з іншого – конкретні проєкти суспільного значення, які реалізуються спільно державою та бізнесом. Термін «державно-приватне партнерство» визначають як: особливу форму відносин влади та бізнесу, інститут взаємодії різних суб'єктів власності, які мають спільні цілі й рівноправний характер за видатками, ризиками та отриманими результатами (А. Дегтяр); інституціональний та організаційний альянс між державою та бізнесом з метою реалізації національних і міжнародних, масштабних та локальних, але завжди суспільно значущих проєктів у широкому спектрі сфер діяльності (В. Варнавський); ефективний механізм для розвитку соціальної сфери, де поєднуються інтереси суспільства та бізнесу, що дає змогу створювати у великому обсязі соціально значущі блага в умовах недостатнього фінансування їхнього виробництва з боку держави (А. Дегтяр) тощо.

Державно-приватне партнерство – це система відносин між державним та приватним партнерами, які об'єднують власні ресурси й відповідним чином розподіляють ризики, відповідальність і винагороди (відшкодування) між сторонами для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні (відновленні) нових та/або модернізації (реконструкції) існуючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та в користуванні (експлуатації) вказаними об'єктами (Н. Бондар); організаційне й інституціональне об'єднання держави та приватного бізнесу, що має на меті реалізацію соціально важливих планів на державному рівні або на окремих територіях (Р. Бачо); інститут довгострокових відносин і взаємодії фінансово-інвестиційних, організаційних, управлінських та інтелектуальних ресурсів органів державної влади й приватних партнерів, які оформляються у вигляді договору, передбачають реалізацію та сумісне фінансування проєктів на довгостроковій основі й розподіл ризиків, відповідальності та винагород з метою підвищення ефективності і якості виробництва суспільних благ, забезпечення поступального розвитку суспільства (О. Стоян) тощо.

Сутність державно-приватного партнерства полягає в передачі приватному сектору частини повноважень, відповідальності та ризиків щодо реалізації інвестиційних проєктів, які традиційно впроваджував чи фінансував державний сектор. Загалом державно-приватне партнерство в сучасних умовах соціально-економічного розвитку України є альтернативою приватизаційним заходам. Метою державно-приватного партнерства є досягнення найоптимальнішого використання державних коштів завдяки ефективному управлінню.

Взаємодія бізнесу та держави в умовах модернізації всіх галузей українського суспільства набуває все більшої актуальності. Цей процес є довготривалим і ризикованим, безумовно, потребує впровадження нових управлінських технологій, залучення значних фінансів. Ефективним інструментом соціально-економічного розвитку держави в сучасних умовах є залучення в національні, регіональні та місцеві проєкти додаткових ресурсів, що надходять у результаті успішної взаємодії з інвесторами. Це сприяє підвищенню рівня країни за техніко-економічними та господарськими показниками, оскільки уможливорює оптимальне використання державних ресурсів і комунального майна.

Принципами державно-приватного партнерства є ключові засади, основні положення, що відображають його сутність, головні вимоги до здійснення цього процесу. Основні принципи здійснення державно-приватного партнерства визначено й закріплено в Законі України «Про державно-приватне партнерство», зокрема: рівність перед законом державних та приватних партнерів; заборона будь-якої дискримінації прав державних чи приватних партнерів; узгодження інтересів державних і приватних партнерів з метою отримання взаємної вигоди; справедливий розподіл між державним та приватним партнерами ризиків, пов'язаних з виконанням договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства, пріоритетність інтересів держави, довготривалість проєктів тощо.

Унікальність механізму державно-приватного партнерства полягає в можливості реалізовувати інвестиційні проєкти без використання фінансових пілг (М. Циганкова). З'ясовано, що основними перевагами державно-приватного партнерства є: 1) для держави – оптимізація структури державного управління; стимулювання розвитку інновацій через конкуренцію між інвесторами в тому числі; підвищення ефективності управління інфраструктурою; оперативніша реалізація інфраструктурних проєктів за рахунок залучення коштів приватного інвестора; зняття певного проєкту з балансу держави й фінансування його за рахунок інвестора; заміна значних за обсягом попередніх капіталовкладень виплатою щорічних бюджетних внесків для підтримання інфраструктури, що полегшує фінансове навантаження на державний бюджет; максимальне використання вкладених коштів; концентрація інвестицій у проєктах публічного сектору, що є ключовими для населення; запозичення державними структурами найефективніших практик управління власністю в приватного сектору; передача частини ризиків приватному сектору тощо; 2) для бізнесових структур – збільшення можливостей для отримання кредитів під проєкт як від українських, так і іноземних фінансових організацій та установ на основі державних гарантій; підвищення статусу проєкту завдяки державному сприянню та участі в ньому;

доступ до закритих сфер економіки; посилення взаємодії бізнесу з органами влади; забезпечення позитивного іміджу компанії тощо; 3) для суспільства – створення атмосфери довіри та відкритості як передумови розвитку громадянського суспільства; зниження фінансового навантаження на платників податків; підвищення ефективності державних антикризових програм; відповідність створених об'єктів вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України; розвиток транспортної інфраструктури, спрямованої на безпеку на дорогах; поліпшення якості послуг населенню; формування позитивних зовнішніх економічних впливів завдяки розвитку інфраструктури; зниження обсягів споживання паливно-енергетичних ресурсів; нарощування потенціалу впливу підприємств на розмір і якість людського капіталу підприємств, регіонів, територій тощо.

Висвітлено зарубіжний досвід регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності й визначено перспективи його використання в Україні. Залежно від інтенсивності впровадження механізмів державно-приватного партнерства виокремлюють такі групи: «економічно розвинуті країни» із чітко сформованою нормативно-правовою базою щодо використання механізмів державно-приватного партнерства в багатьох сферах – лідери за кількістю підписаних контрактів (Великобританія, Ірландія, Італія, Канада, Німеччина, Сінгапур, США, Франція, Японія); «проміжні країни» – країни зі значним поширенням державно-приватного партнерства (Іспанія, Португалія), проте не в усіх сферах, що пояснюється недосконалістю законодавчої бази та відсутністю сталої стратегії уряду щодо дії такого явища; «група країн, що запізнилися» – країни, в яких застосування державно-приватного партнерства перебуває на початковому етапі розвитку (Бельгія, Греція, Люксембург, Норвегія, Швеція); «особлива група» – країни, що мають різні політичні та економічні особливості (держави Центральної та Східної Європи); для впровадження державно-приватного партнерства уряди цих країн змушені долати численні проблеми, такі як: нерозвиненість ринку капіталу, відсутність кваліфікованих спеціалістів, недостатня аналітична підготовка організації проєктів тощо.

Вивчення зарубіжного досвіду засвідчило характерні риси державно-приватного партнерства, а саме: збереження державної та комунальної форм власності на об'єкти з одночасним упровадженням механізмів управління інфраструктурою приватними партнерами; довготривалість відносин; відкритість і прозорість діяльності органів державної та місцевої влади щодо визначення приватних партнерів; забезпечення надання якісних і здешевлених послуг як показник результативності й ефективності державно-приватного партнерства. З'ясовано, що загалом високої ефективності застосування державно-приватного партнерства можна досягти за умови скоординованої діяльності урядів, органів державної та місцевої влади й бізнесу.

Одним із пріоритетних напрямів використання зарубіжного досвіду державно-приватного партнерства в Україні є побудова нових та реконструкція старих автомобільних доріг на умовах концесії. Зарубіжний досвід підтверджує результативність державно-приватного партнерства, що забезпечується:

розвиненістю ринкової торгівлі та паритетністю у відносинах держави та бізнесу; використанням державно-приватного партнерства в інфраструктурній галузі, успішністю у сферах освіти (Великобританія, Німеччина), охорони здоров'я (Великобританія, Італія, Канада, Франція), водопостачання, будівництва автомобільних доріг (США) тощо. Державно-приватне партнерство реалізовується в різних формах (будівельно-експлуатаційні підряди, контракти на обслуговування, концесії тощо). Визначено перспективи використання зарубіжного досвіду ДПП в інвестиційній діяльності в українській практиці, зокрема: інтеграцію суб'єктів бізнесу в громадське життя шляхом його безпосереднього залучення до реалізації соціально значущих проєктів; підвищення якості товарів і послуг завдяки посиленню державного контролю; зниження соціальної напруги й негативного ставлення до бізнесу з боку населення за допомогою визнання його внеску у вирішення соціальних проблем.

Запропоновано авторську дефініцію поняття «державно-приватне партнерство» – особливий механізм виконання державних цільових програм, сутність якого полягає в юридично оформленому взаємовигідному конструктивному співробітництві держави та бізнесу на довгостроковій основі з метою реалізації суспільно значущих інвестиційних проєктів, що сприяють вирішенню економічних і соціальних завдань національного й регіонального масштабів, які спрямовані на концентрацію зусиль для забезпечення переходу до сталого розвитку країни, на умовах рівноправного розподілу відповідальності, видатків, ризиків, отриманих результатів.

У **другому розділі** – *«Аналіз державного регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні»* – систематизовано чинники впливу на розвиток державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні та розглянуто основні показники розвитку державно-приватного порівняно з іншими країнами; запропоновано авторську дефініцію поняття «державне регулювання інвестиційної діяльності».

Для прийняття відповідних рішень важливим є врахування чинників, що впливають на інвестиційну політику держави, таких як: рівень загального науково-технічного розвитку країни; структура економіки та завдання щодо її вдосконалення; ефективність державного управління й фінансові можливості; ефективність використання основних виробничих органів; ступінь розвитку інститутів ринкової інфраструктури тощо. Ефективному управлінню інвестиціями в соціально значущі проєкти країни з державних і приватних джерел перешкоджає традиційна розбіжність планових та фактичних (реалізованих) обсягів інвестицій, насамперед через «ініціативу на місцях», що зумовлено систематичною неузгодженістю між наявними й необхідними ресурсами, неефективним управління проєктами в умовах невизначеності випадкового й антагоністичного характеру через різні сили, які протидіють у країні.

Державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється згідно з Конституцією України (1996); Законами України: «Про державно-приватне партнерство» (2010), «Про інвестиційну діяльність» (1991), «Про зовнішньоекономічну діяльність» (1991), «Про режим іноземного

інвестування» (1994), «Про цінні папери та фондовий ринок» (2006); Указу Президента «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії» (1994); Декрету КМУ «Про впорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств» (1992).

Відповідно до ч. 1 ст. 12 Закону України «Про інвестиційну діяльність», державне регулювання інвестиційної діяльності включає: пряме управління інвестиціями; регулювання умов інвестиційної діяльності; контроль за законністю здійснення інвестиційної діяльності всіма учасниками та інвесторами. Згідно із Законом, державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється для реалізації економічного й соціального розвитку України державними та регіональними програмами розвитку народного господарства, державним і місцевими бюджетами передбачуваними в них обсягами державного фінансування інвестиційної діяльності.

Забезпечення нормативно-правового підґрунтя державного регулювання інвестиційної діяльності є важливою функцією держави, якою охоплено прийняття законів і правил та контроль за їхнім виконанням.

Сутність державного регулювання інвестиційної діяльності полягає в управлінні державними інвестиціями; регулюванні умов інвестиційної діяльності й контролі за її здійсненням усіма інвесторами та учасниками державно-приватного партнерства. Державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється на підставі державних нормативно-правових актів за допомогою державних замовлень (контрактів); надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій, бюджетних позик; політики ціноутворення; системи податків, податкових пільг і ставок, диференційованих за суб'єктами й об'єктами оподаткування; антимонопольних заходів; роздержавлення і приватизації; здійснення кредитної та амортизаційної політики; визначення умов користування землею, водою та іншими природними ресурсами; проведення експертизи проєктів тощо. У процесі розвитку ринкових відносин суттєво змінюється роль держави в інвестиційній діяльності, дедалі більше набуває характеру координації та загального регулювання.

Завданнями управління реалізацією інвестицій у розвиток соціально значущих проєктів, з урахуванням наявних ресурсів сил і засобів для цього, є: планування та коригування обсягів фінансування; організація процесу реалізації інвестицій; матеріально-технічне забезпечення реалізації інвестицій за допомогою промислової бази країни; контроль за цільовим використанням їх; виконання календарного плану реалізації вкладених ресурсів; в умовах дії випадкових і перешкоджаючих антагоністичних факторів – науково обґрунтоване визначення ймовірності реалізації важливих рішень, прийнятих на етапі планування.

Для поліпшення якості інвестиційної діяльності, ґрунтуючись на стратегічних цілях та відповідних принципах, механізм державного регулювання інвестиційної діяльності має спиратися на інвестиційну політику держави, основні завдання інвестиційної діяльності та інвестиційну політику суб'єктів інвестування.

З'ясовано, що головними напрямками державного регулювання інвестиційної діяльності для держави є: збільшення частки інвестицій на реконструкцію й підтримку технічного розвитку підприємств; спрямування інвестицій у пріоритетні

та стратегічні сфери; збільшення частки капітальних вкладень шляхом залучення коштів приватного сектору й скорочення державних капіталовкладень; розширення джерел унаслідок збільшення частки державного кредиту, банківських кредитів, іноземних інвестицій, коштів населення. Для підприємства – вибір об'єктів інвестування з урахуванням інвестиційних програм та інвестиційних проєктів; створення умов для успішної реалізації інвестиційного ресурсу; визначення джерел фінансування інвестиційних проєктів тощо.

Розглянуто методику оцінювання ймовірностей реалізації планових обсягів інвестицій в умовах невизначеності випадкового й антагоністичного характеру, що дає змогу отримати достатньо достовірну інформацію та сприяє вдосконаленню управління реалізацією інвестицій у найважливіші соціально значущі проєкти в реальних складних умовах.

Створення та застосування програмного продукту за допомогою методу перевірки статистичних гіпотез і принципу компромісу може суттєво спростити необхідні розрахунки та заощадити час на вирішення подібних завдань з метою вдосконалення управління плануванням і використання інвестицій у соціально значущі проєкти, зокрема в такі, як: «Енергетичний міст “Україна-Європейський Союз”», «Реконструкція існуючого та створення нового вантажного терміналу в аеропорту “Бориспіль”», «Паливно-заправний комплекс в Міжнародному аеропорту “Бориспіль”», «Модернізація портової інфраструктури Херсонського та Скадовського морських портів та підвищення ефективності їх використання», «Розвиток соціальних послуг», «Спільна діяльність ритуальної служби Широківської громади» Широківської сільської ради Запорізького району Запорізької області, «Інвестиційна стратегія “Одеса 5Т”» тощо.

На цей час в Україні в державному регулюванні інвестиційної діяльності необхідні певні зміни й доповнення, адже часто недостатність інвестиційних ресурсів спричиняє зниження основних економічних показників, темпів й обсягів виробництва, що, у свою чергу, призводить до зниження рівня інвестиційної привабливості певних сфер і, відповідно, негативно впливає на інвестиційну активність суб'єктів господарювання. Цьому можна запобігти завдяки виваженій державній політиці щодо державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності, розробленим на основі світового досвіду й вітчизняних особливостей механізмів державного регулювання інвестиційної діяльності.

З'ясовано, що пріоритетними напрямками розвитку базових галузей економіки, в яких реалізуються інвестиційні та інноваційні проєкти, є: забезпечення розвитку енергетичної інфраструктури; виробництво альтернативних джерел енергії; видобування вугілля, нафти, газу; будівництво й реконструкція автомобільних доріг загальнодержавного значення в межах міжнародних транспортних коридорів, міжнародних аеропортів і вокзалів, морських портів, інших об'єктів інфраструктури; виробництво сільськогосподарської техніки; виробництво, перероблення й зберігання сільськогосподарської продукції; будівництво житла; реконструкція систем тепло- та водопостачання й водовідведення тощо.

У **третьому розділі** – *«Шляхи вдосконалення регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні на національному та регіональному рівнях»* – окреслено перспективи регулювання ДПП в інвестиційній діяльності в Україні; запропоновано концепцію вдосконалення процесу регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні на національному та регіональному рівнях, основні положення якої відображено в концептуальній схемі (рис. 1), за якою можна окреслювати перспективи державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні на найближче майбутнє.

Основними ідеями концепції вдосконалення процесу державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності є: підвищення рівня та якості життя громадян, сталий розвиток країни; удосконалення ДПП в інвестиційній діяльності за допомогою інноваційних технологій; використання перспективного зарубіжного досвіду регулювання ДПП; інвестиційна привабливість країни, сприятливий інвестиційний режим. Здійснення державного регулювання інвестиційної діяльності спирається на загальнодержавні та регіональні програми економічного розвитку, державний і місцеві бюджети й передбачені в них обсяги державного фінансування інвестиційної діяльності.

Державне регулювання інвестиційної діяльності ґрунтується на активізації та стимулюванні інвестиційних процесів, забезпеченні умов інвестиційної діяльності та контролі за здійсненням цього процесу всіма інвесторами. Упродовж останніх років Україна значно вдосконалила умови для розвитку державно-приватного партнерства (оновлено нормативно-правове та інституційне забезпечення державно-приватного партнерства, впроваджуються практичні заходи щодо організації взаємодії держави та бізнесу в інвестиційній діяльності тощо).

Зауважено, що причинами невдач у здійсненні державної підтримки державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності є нестабільність системи регулювання умов інвестиційної діяльності, що потребує постійного коригування відповідно до соціально-економічної ситуації та інвестиційної активності учасників проєкту. Запропоновано метод прогнозування іноземних інвестицій, заснований на побудові ймовірнісної моделі, що адекватно враховує узагальнені чинники, які перешкоджають інвестуванню, та отримання експериментальних даних про кількість інвестицій у ретроспективному інтервалі часу (2001–2018 рр.) на прикладі Одеської області.

Підкреслено, що умова успішного економічного розвитку країни – збалансована конструктивна взаємодія держави, бізнесу та суспільства, у чому суттєву роль відіграють інвестиції в регіональну економіку, спрямовані на розвиток інфраструктури.

Наголошено на необхідності пошуку шляхів розробки нових інструментів для визначення напрямів стабільного регіонального розвитку. У цьому контексті актуалізовано значення наявності інформації про обсяги, прогнозування та стабільність інвестицій (у тому числі іноземних) на перспективу.

Рис. 1. Концептуальна схема вдосконалення процесу регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні на національному та регіональному рівнях

ВИСНОВКИ

У ході дослідження досягнуто поставлену мету та одержано результати, що дають змогу сформулювати висновки.

1. Розкрито сутність понять «державно-приватне партнерство» та «державне регулювання інвестиційної діяльності»; висвітлено зарубіжний досвід регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності й визначено перспективи його використання в Україні; окреслено нормативно-правові засади та принципи реалізації державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційної діяльності. Під поняттям «державно-приватне партнерство» розуміють, з одного боку, систему відносин держави й бізнесу, що широко використовують як інструмент економічного й соціального розвитку на міжнародних, національних, регіональних, місцевих рівнях; з іншого – конкретні проєкти суспільного значення, які реалізуються спільно державою та бізнесом. Запропоновано авторські дефініції понять: «державно-приватне партнерство» – особливий механізм виконання державних цільових програм, сутність якого полягає в юридично оформленому взаємовигідному конструктивному співробітництві держави та бізнесу на довгостроковій основі з метою реалізації суспільно значущих інвестиційних проєктів, що сприяють вирішенню економічних і соціальних завдань національного й регіонального масштабів, які спрямовані на концентрацію зусиль для забезпечення переходу до сталого розвитку країни, на умовах рівноправного розподілу відповідальності, видатків, ризиків, отриманих результатів; «державне регулювання інвестиційної діяльності» – комплексний конструкт функціональних компонентів, що забезпечують прогнозування, планування та програмування розвитку національної економіки й окремих її структурних елементів із залученням позабюджетних коштів українських та іноземних інвесторів; розробку й аналіз інвестиційних проєктів; державну експертизу державних, міждержавних і регіональних інвестиційних проєктів та програм.

2. Висвітлено зарубіжний досвід регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності й визначено перспективи його використання в Україні. Охарактеризовано досвід ДПП в інвестиційній діяльності Великобританії, США, Німеччини, Польщі, Франції, Канади, Нідерландів, Італії, Японії, Китаю тощо. Визначено перспективи використання зарубіжного досвіду ДПП в інвестиційній діяльності в українській практиці, зокрема: інтеграцію суб'єктів бізнесу в громадське життя шляхом його безпосереднього залучення до реалізації соціально значущих проєктів; підвищення якості надаваних товарів і послуг завдяки посиленню державного контролю; зниження соціальної напруги й негативного ставлення до бізнесу з боку населення за допомогою визнання його внеску у вирішення соціальних проблем тощо.

3. Окреслено нормативно-правові засади та принципи реалізації державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційної діяльності. Державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється згідно з Конституцією України; Законами України: «Про державно-приватне партнерство», «Про інвестиційну

діяльність», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про режим іноземного інвестування», «Про цінні папери та фондовий ринок»; Указу Президента «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії»; Декрету КМУ «Про впорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств». Відповідно до ч. 1 ст. 12 Закону України «Про інвестиційну діяльність», державне регулювання інвестиційної діяльності включає: пряме управління інвестиціями; регулювання умов інвестиційної діяльності; контроль за законністю здійснення інвестиційної діяльності всіма учасниками та інвесторами. Забезпечення нормативно-правового підґрунтя державного регулювання інвестиційної діяльності є важливою функцією держави, якою охоплено прийняття законів і правил та контроль за їхнім виконанням.

4. Охарактеризовано механізм державного управління інвестиційними проєктами в Україні та обґрунтовано пріоритетні напрями реалізації інвестиційних проєктів; окреслено методи забезпечення державно-приватного партнерства й пріоритетні напрями реалізації інвестиційних проєктів. Систематизовано чинники поступу державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні (рівень загального науково-технічного розвитку країни; структура економіки та завдання щодо її вдосконалення; ефективність державного управління й фінансові можливості; ефективність використання основних виробничих органів; ступінь розвитку інститутів ринкової інфраструктури тощо). Зазначено, що ефективному управлінню інвестиціями в соціально значущі проєкти країни з державних і приватних джерел перешкоджає традиційна розбіжність планових та фактичних (реалізованих) обсягів інвестицій, насамперед через «ініціативу на місцях», що зумовлено систематичною неузгодженістю між наявними та необхідними ресурсами, неефективним управлінням проєктами в умовах невизначеності випадкового, а також антагоністичного характеру через різні сили, які протидіють у країні. Сутність державного регулювання інвестиційної діяльності полягає в управлінні державними інвестиціями; регулюванні умов інвестиційної діяльності й контролі за її здійсненням усіма інвесторами та учасниками державно-приватного партнерства. Розглянуто основні показники розвитку державно-приватного партнерства в Україні порівняно з іншими державами.

5. Розроблено й теоретично обґрунтовано концепцію вдосконалення процесу регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні на національному та регіональному рівнях, провідні положення якої відображено в концептуальній схемі й основними ідеями якої є: підвищення рівня та якості життя громадян, сталий розвиток країни; удосконалення ДПП в інвестиційній діяльності на основі інноваційних технологій; використання перспективного зарубіжного досвіду регулювання ДПП; інвестиційна привабливість країни, сприятливий інвестиційний режим. Схема ґрунтується на чотирьох концептах: теоретико-методологічному, правовому, організаційному, методичному, – у межах яких визначено домінанти інституціонального забезпечення, пріоритетні напрями державної політики щодо ДПП та інвестиційних проєктів на національному та регіональному рівнях. У схемі передбачено створення координаційних регіональних центрів ДПП і регіональних

координаційних рад з питань ДПП та усунення міжгалузевої складності змісту цільових програм на засадах ДПП у регіоні; окреслено переваги державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності.

6. Визначено перспективи взаємодії організаційної структури державно-приватного партнерства на регіональному рівні в контексті інвестиційно-інноваційної політики держави та запропоновано нові підходи до державного управління інвестиційними проектами в Україні, обґрунтовано практичні рекомендації щодо його вдосконалення. Виокремлено основні перешкоди на шляху залучення іноземних інвестицій у розвиток економіки України: недосконалість системи державного регулювання цим процесом; нестабільність політичної ситуації в країні; корупція; відсутність чіткої правової системи для залучення іноземних інвестицій у межах ДПП; нестабільність економічної та податкової політики; низький рівень доходів громадян; недостатньо розвинута інфраструктура бізнесу. Обґрунтовано пропозиції щодо підходів до державного управління інвестиційними проектами в Україні та вдосконалення державно-приватного партнерства на основі інноваційних технологій, зокрема вдосконалення організаційно-структурних механізмів управління інвестиційними програмами міжгалузевої складності; спрямування інвестицій у будівництво сміттєпереробних заводів; упровадження нових технологій у розвиток економіки та соціальної інфраструктури; упровадження антимонопольних заходів у межах державно-приватного партнерства в контексті інвестиційної діяльності; забезпечення ресурсно-екологічної безпеки держави; удосконалення управлінських механізмів державно-приватного партнерства в сільській місцевості тощо.

Отримані результати не вичерпують усіх аспектів порушеної проблеми, що відкриває перспективи для нових досліджень.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Публікації, що висвітлюють основні наукові результати дисертації

Монографія

1. Литвиновська П. С., Дем'янчук Б. О., Косарев В. М. Метод оцінки реалізації варіантів інвестицій у безпечність країни в умовах невизначеності випадкового і антагоністичного характеру. *Інтеграція економічних та технічних процесів: сучасний стан і перспективи розвитку* : колективна монографія / за заг. ред. Л. М. Савчук. Харків : Діса плюс, 2015. С. 118–137. *Особистий внесок здобувача: обґрунтування державницького підходу до вирішення проблеми реалізації варіантів інвестицій у безпечність країни.*

Статті в наукових фахових виданнях

2. Литвиновська П. С. Методика багатофакторного вибору вектора інвестиційного державно-приватного партнерства. *Європейський вектор економічного розвитку* : зб. наук. пр. Дніпропетровського ун-ту ім. Альфреда Нобеля. 2014. № 1 (16). С. 102–109.

3. Литвиновська П. С., Дем'янчук Б. О. Методика порівняльної оцінки реалізації варіантів використання інвестицій в умовах державно-приватного партнерства. *Ефективність державного управління* : зб. наук. пр. ЛРІДУ НАДУ. 2013. Вип. 1 (37). С. 183–191. *Особистий внесок здобувача: аналіз державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності.*

4. Литвиновська П. С. Прогнозування динаміки надходження інвестицій в розвиток регіону. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. пр. ОРІДУ НАДУ. 2012. Вип. 1 (49). С. 97–101.

5. Литвиновська П. С., Дем'янчук Б. О. Методика моделювання корисності та ризику рішень щодо державно-приватного партнерства в умовах конкуренції. *Публічне адміністрування: теорія та практика* : електронний зб. наук. пр. ДРІДУ НАДУ. 2013. Вип. 1(9). URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-01\(9\)/13lpsdpp.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-01(9)/13lpsdpp.pdf). *Особистий внесок здобувача: теоретичне обґрунтування методів моделювання корисності та ризику рішень щодо ДПП.*

6. Литвиновська П. С., Дем'янчук Б. О., Косарів В. М. Методичні основи оцінки ймовірності інвестування у безпеку країни в умовах невизначеностей. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2015. № 2 (19). С. 65–75. *Особистий внесок здобувача: висвітлення управлінського аспекту інвестування в безпеку держави.*

Стаття в міжнародному науковому виданні

7. Литвиновська П. С. Специфіка державно-приватного партнерства: теоретико-методологічний аспект. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2020. № 5(33). С. 48–62.

Публікації, що додатково відображають наукові результати дисертації та засвідчують обов'язкову апробацію матеріалів дисертації

Матеріали конференцій

8. Литвиновська П. С. Державно-приватне партнерство як механізм залучення бізнесу до розвитку регіону. *Державна політика щодо місцевого самоврядування: стан, проблеми та перспективи* : матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Херсон, 7–9 жовтня 2010 р.). Херсон, 2010. С. 70–73.

9. Литвиновська П. С. Прогнозування динаміки надходження інвестицій в розвиток Одеського регіону. *Актуальні проблеми та перспективи адміністративної реформи* : матеріали науково-практичної конференції (м. Херсон, 11 жовтня 2011 р.). Херсон, 2011. С. 35–37.

10. Литвиновська П. С. Аналіз факторів зростання інвестицій в розвиток регіону. *Сучасна регіональна політика: освіта, наука, практика* : матеріали підсумкової науково-практичної конференції за міжнародною участю (м. Одеса, 28 жовтня 2011 р.). Одеса, 2011. С. 263–264.

11. Литвиновська П. С. Розвиток державно-приватного партнерства як механізм активізації інвестиційної діяльності. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку публічного управління* : матеріали Всеукраїнської підсумкової науково-практичної конференції за міжнародною участю (м. Одеса, 25 жовтня 2013 р.). Одеса, 2013. С. 312–313.

12. Литвиновська П. С. Принципи державно-приватного партнерства: управлінський аспект. *Державне і муніципальне управління: теорія, методологія, практика* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 6–7 березня 2020 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2020. С. 48–51.

13. Литвиновська П. С. Управлінські механізми впровадження державно-приватного партнерства. *Наука і вища освіта* : матеріали XXIX Міжнародної наукової конференції студентів і молодих учених (м. Запоріжжя, 11 листопада 2020 р.). Запоріжжя, 2020. С. 169–171.

АНОТАЦІЯ

Литвиновська П. С. Управлінські засади державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління зі спеціальності 25.00.02 – механізми державного управління. – Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2021.

У дисертації розкрито сутність понять «державно-приватне партнерство», «механізми державно-приватного партнерства», «державне регулювання інвестиційної діяльності». Представлено зарубіжний досвід регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності та окреслено перспективи його використання в Україні. Досліджено нормативно-правові основи та принципи реалізації державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційної діяльності. Охарактеризовано стан державного регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні та організаційний механізм державного управління інвестиційними проєктами в Україні. Виявлено чинники забезпечення розвитку державного регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні. Проаналізовано методи забезпечення державно-приватного партнерства та пріоритетні напрями реалізації інвестиційних проєктів. Розроблено концепцію вдосконалення процесу регулювання державно-приватного партнерства в інвестиційній діяльності в Україні, провідні положення якої відображено в концептуальній схемі. Визначено перспективи взаємодії організаційної структури державно-приватного партнерства на регіональному рівні в контексті інвестиційно-інноваційної політики держави. Запропоновано нові підходи до державного управління інвестиційними проєктами в Україні та обґрунтовано практичні рекомендації щодо його вдосконалення з оперттям на інноваційні технології.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, інвестиція, інвестиційна діяльність, механізм державного регулювання, регіональний розвиток, управління.

АННОТАЦИЯ

Литвиновская П. С. Управленческие принципы государственно-частного партнерства в инвестиционной деятельности. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата наук государственного управления по специальности 25.00.02 – механизмы государственного управления. – Классический приватный университет, Запорожье, 2021.

В диссертации раскрывается сущность понятий «государственно-частное партнерство», «механизмы государственно-частного партнерства», «государственное регулирование инвестиционной деятельности». Представлен зарубежный опыт регулирования государственно-частного партнерства в инвестиционной деятельности и определены перспективы его использования в Украине. Исследованы нормативно-правовые основы и принципы реализации государственно-частного партнерства в условиях развития инвестиционной деятельности. Охарактеризованы состояние государственного регулирования государственно-частного партнерства в инвестиционной деятельности в Украине и организационный механизм государственного управления инвестиционными проектами в Украине. Выявлены факторы сдерживания развития государственного регулирования государственно-частного партнерства в инвестиционной деятельности в Украине. Проанализированы методы обеспечения государственно-частного партнерства и приоритетные направления реализации инвестиционных проектов. Разработана концепция усовершенствования процесса регулирования государственно-частного партнерства в инвестиционной деятельности в Украине. Определены перспективы взаимодействия организационной структуры государственно-частного партнерства на региональном уровне в контексте инвестиционно-инновационной политики государства. Предложены новые подходы к государственному управлению инвестиционными проектами в Украине и обоснованы практические рекомендации по его совершенствованию с опорой на инновационные технологии.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, инвестиция, инвестиционная деятельность, механизм государственного регулирования, региональное развитие, управление.

SUMMARY

Lytvynovska P. S. Management principles of public-private partnership in investment activity. – Qualified scientific work on the rights of the manuscript.

Thesis for a Candidate Degree in Public Administration, specialty 25.00.02 – Mechanisms of Public Administration. – Classic Private University, Zaporizhzhia, 2021.

The thesis provides substantiation of theoretical issues, development of methodological approaches and practical recommendations for the management of public-private partnerships in investment activity. The thesis reveals the essence of the concepts of «public-private partnership», «mechanisms of public-private partnership»,

«state regulation of investment activity». The foreign experience of regulation of public-private partnership in investment activity is presented and the prospects for its use in Ukraine are determined. The research work examines the regulatory framework and principles for the implementation of public-private partnership in the context of development of investment activity. The condition of state regulation of public-private partnership in investment activity in Ukraine is assessed.

The organizational mechanism of state management of investment projects in Ukraine is characterized. The restraining factors in the development of state regulation of public-private partnership in investment activity in Ukraine have been identified. Methods of ensuring public-private partnership and priority directions for the implementation of investment projects are analyzed. A concept of improving the process of regulation of public-private partnerships in investment activity in Ukraine has been developed and theoretically substantiated. The prospects for interaction of organizational structure in public-private partnership at the regional level in the context of investment and innovation policy of the state are determined. New approaches to state management of investment projects in Ukraine are proposed and practical recommendations for its improvement are substantiated. Proposals for the mechanisms of state management of investment projects in Ukraine within the framework of public-private partnerships, based on innovative technologies, have been made.

It has been established that currently the problem of state regulation of public-private partnership at the regional level in the context of investment and innovation activity is extremely relevant and versatile at the same time. Public-private partnership is an effective tool for implementation of important projects of national and regional significance. It permits to increase the efficiency of solving urgent problems through business investments, to use innovative technologies of interaction with the private sector for investment in order to free up budget funds and direct them to solving problems of economic development. Social and economic realities determine a demand for modernization of public administration model, which focuses on attracting business structures to solve various important social issues of territorial significance. Therefore, taking into consideration importance of the issue, scientists and practitioners should pay special attention to determining benefit and decision-making risks in the field of public-private partnership in investment activity.

Key words: public-private partnership, investment, investment activity, mechanism of state regulation, assessment of the implementation of investment projects, regional development, management.

ЛИТВИНОВСЬКА ПОЛІНА СЕРГІЇВНА

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ЗАСАДИ
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

25.00.02 – механізми державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

Підписано до друку 18.03.2021.

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк ризографний. Гарнітура Times.
Умовн.-друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9. Тираж 150 пр. Зам. № 16-2021АБ.

Видавець та виготовлювач
Класичний приватний університет
69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70Б

Свідомство суб'єкта видавничої справи
серія ДК, № 3321 від 25.11.2008